

Viranhaltijapäätöksissä noudatettavat ratkaisulinjat

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen Alueelliset jätehuollon viranomaispalvelut

Jätehuoltoa koskevien viranhaltijapäätösten tekeminen

Savo-Pielisen jätelautakunta on siirtänyt sille jätelain (646/2011) ja kuntien tekemän sopimuksen mukaisesti kuuluvaa toimivaltaa toimintasäännöllä viranhaltijalle. Kuopion kaupungin kaupunkiympäristön palvelualueen toimintasäännön 14 §:n mukaisesti palvelupäällikkö päättää muun muassa jätemaksujen määräämisestä ja maksuunpanosta, tekee jätelain mukaiset päätökset jätemaksuista tehdyistä muistutuksista, päättää jäteastian tyhjennysten määräaikaisesta keskeyttämisestä sekä myöntää jätehuoltomääräyksistä poikkeamiset useissa yksittäisiä asiakkaita koskevissa asioissa. Palvelupäällikkö ratkaisee myös saostus- ja umpisäiliöllettteitä koskevat ilmoitukset ja hakemukset sekä tekee päätökset jätteenkuljetusalueisiin tehtävistä vähäisistä muutoksista.

Viranhaltijapäätökset tehdään jätelain ja jätehuoltomääräysten määrittelemissä rajoissa. Päätöksissä noudatetaan yhtenäisiä ratkaisulinjoja. Viranhaltija käyttää poikkeamisen edellytyksiä arvioidessaan myös yksittäistapauksellista harkintaa, mutta kuitenkin niin, ettei poikkeaminen ole ongelmallista kuntalaisten yhdenvertaisen kohtelun kannalta. Kuntalaisia on samanlaisissa tapauksissa kohdeltava samalla tavalla.

Jätelautakunta on päättänyt viranhaltijapäätöksissä noudatettavista ratkaisulinjoista edellisen kerran kokouksessaan 29.11.2017 § 14. Periaatteita tarkistetaan nyt jätehuoltomääräykseen 1.4.2019 hyväksytyjen muutosten pohjalta. Lisäksi periaatteita täydennetään.

Jätemaksuja ja jäteastiatyhjennysten keskeytyksiä koskevat ratkaisulinjat säilyvät pääosin ennallaan. Vähäisiä muutoksia ratkaisulinjoihin tehdään jätehuoltomääräyksistä poikkeamiseen koskien sekajäteastioiden tyhjennyksiä sekä saostus- ja umpisäiliöllettteiden jätehuoltoa. Lisäksi ratkaisulinjoissa käsitellään nyt ensimmäistä kertaa se, millä periaatteilla jätteen kuljetusalueisiin tehdään muutoksia palvelupäällikön päätöksillä.

Jätemaksut

Jätemaksun määräämisen yleiset periaatteet

Jätelain nojalla kaikkien asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen on oltava kunnan järjestämän jätehuollon piirissä. Jätteet on luovutettava lain 41 §:n mukaisesti joko kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai alueelliseen vastaanottoaikaan. Jätelain 78 §:n mukaan kunnan on kannettava järjestämästään jätehuollosta ja siihen liittyvistä tehtävistä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi jätemaksua, jonka jätteen haltija on 80 §:n mukaan velvollinen maksamaan.

28.11.2019

Jättemaksut määrätään jätelautakunnan hyväksymän jätetaksan mukaisesti. Jätetaksan mukaan kiinteistöiltä laskutetaan aina asuinhuoneisto- ja vapaa-ajan asuntokohdainen perusmaksu. Lisäksi määrätään järjestetyn jätehuollon maksu jätehuollon järjestämistavan mukaisesti eli maksu jäteastian tyhjennyksistä, osuus kimppa-astian tyhjennyksistä tai maksu aluekeräyspisteen käytöstä. Mikäli muuta jätehuollon järjestämistapaa ei ole ilmoitettu, määrätään aluekeräyspistemaksu kiinteistön käyttö-tarkoituksen mukaisesti.

Jos taksan mukaista jättemaksua on pidettävä kohtuuttoman suurena, voidaan maksua jätelain 81 §:n perusteella kohtuullistaa. Pääsääntönä on, ettei jättemaksun kohtuullistaminen ole Savo-Pielisen jätelautakunnan toiminta-alueella tarpeen, koska kiinteistön käyttötarkoitus ja syntyvä jätemäärä on otettu huomioon jätetaksan rakenteessa.

Jättemaksua on mahdollista kohtuullistaa etukäteen ennen maksun määräämistä tai jälkikäteen tehdyn muistutuksen johdosta. Jätelain 82 §:n mukaan maksuvelvollisella on oikeus tehdä 14 päivän kuluessa laskun saapumisesta muistutus jättemaksun määräämisestä ja maksuunpanosta päättävälle kunnan viranomaiselle. Muistutuksen johdosta tehdään päätös, jolla maksu pysytetään ennallaan tai sitä kohtuullistetaan. Myöhässä tulleet muistutukset jätetään tutkimatta.

Jättemaksun kohtuullistaminen

Jätelakioppaassa (Ympäristöhallinnon ohjeita 5 | 2015) on linjattu, että jättemaksun perimättä jättäminen ei useinkaan ole mahdollista, koska kiinteistön haltijalla katsotaan olevan vastuu mm. jätehuollon infrastruktuurin rakentamisesta ja ylläpitämisestä aiheutuvista kustannuksista, vaikka kiinteistöllä olevissa rakennuksissa ei juurikaan oleskeltaisi ja tuotettaisi jätettä. Perusmaksu, jolla ylläpidetään jätehuollon palveluverkostoa, määrätäänkin aina kaikille käytettävissä oleville kiinteistöille. Sen sijaan järjestetyn jätehuollon maksua, käytännössä aluekeräyspistemaksua, on mahdollista kohtuullistaa. Tällöin kiinteistön haltijalle määrätään vain taksan mukainen alhaisin perusmaksu.

Jättemaksun kohtuullistaminen on mahdollista, kun kiinteistön käyttö on kokonaan estynyt ja käytön esteistä on esitetty jätelautakunnalle luotettavana pidettävä selvitys. Hakijalta vaaditaan ulkopuolisen tahon antama lausunto tai muu todisteellinen selvitys niistä esteistä, joiden vuoksi kiinteistön haltija ei voi käyttää kiinteistöä lainkaan. Käytön este voi liittyä kiinteistön haltijaan (esim. laitoshoidon) tai kiinteistöön (esim. kiinteistön heikko kunto ja remontointi).

Jättemaksun kohtuullistamispäätökset kiinteistön käytön esteiden vuoksi tehdään aina määräajaksi, sillä kiinteistöjen olosuhteissa voi tapahtua muutoksia, jotka vaikuttavat jättemaksun määräämisen perusteisiin. Kiinteistöjen tilanne on tämän vuoksi tarvetta ottaa määräajoin uudelleen tarkasteluun. Määräaika kohtuullistamiselle on 1-5 vuotta, saman tyyppisille tapauksille asetetaan aina saman pituinen määräaika.

Kiinteistön käytön esteiden lisäksi jätehuoltopalvelun huono saavutettavuus voi olla peruste aluekeräyspistemaksun kohtuullistamiselle. Jos aluekeräyspiste ei ole vaivattomasti saavutettavissa vapaa-ajan asunnon läheisyydessä tai vakituisen asunnon ja vapaa-ajan asunnon välisen matkan varrella, voidaan vapaa-ajan asunnon aluekeräyspistemaksu jättää perimättä. Tällöin vaatimuksena on, että jätehuolto on järjes-

28.11.2019

tetty vakituisella asuinkiinteistöllä joko kiinteistökohtaisella jäteastialla tai jätekimppan kautta. Jos vakituinen asunto on asunto-osakeyhtiössä, on vapaa-ajan kiinteistön jätteiden kuljettamiselle vakituisen asunnon käyttämään jäteastiaan saatava asunto-osakeyhtiön lupa. Jos taas vakituinen asuinkiinteistö käyttää kimppa-astiaa, on vapaa-ajan asunnon jätteiden kuljettamiselle kimppa-astiaan oltava kimpan yhteishenkilön suostumus.

On huomattava, että jos kiinteistöllä on tehty jätehuoltomääräysten mukaisia kiinteistökohtaisen jäteastian tyhjennyksiä tai kiinteistö on yhteisen jäteastian eli kimppan käyttäjä tietyllä sovitulla maksuosuudella, maksut määrätään taksan mukaisesti. Jos siis asiakas ei ole ilmoittanut jätehuoltoon tarvittavista muutoksista jätehuoltomääräysten mukaisesti etukäteen, ei palveluista määräytyviä maksuja jälkikäteen kohtuullisteta. Omalla jäteastialla jätehuoltoon liittyneiden kiinteistöjen osalta on käytettävissä etukäteen tehtävä keskeyttämispyyntö. Kimpassa osakkaat voivat puolestaan sopia maksuosuuksien muutoksesta ennen jätemaksujen laskutusta.

Jätetaksun poistaminen käyttökelttomilta kiinteistöiltä

Jos kiinteistö on täysin käyttökeltvoton tai muutoin kokonaan asumiseen tai vapaa-ajan asumiseen soveltumaton, ei kiinteistöllä synny sellaisia jätteitä, jotka olisi luovutettava kunnalliseen jätehuoltoon ja jätemaksu voidaan poistaa kokonaan. Kiinteistön käyttökeltvottomuudesta on esitettävä jätehuoltoviranomaiselle todisteellinen selvitys. Selvitys voi olla esimerkiksi kunnan rakennusvalvonnan tai muun riippumattoman asiantuntijan lausunto kiinteistön kunnosta taikka valokuvien täydennetty kuntoselvitys.

Mikäli kiinteistölle, joka todetaan käyttökeltvottomaksi, on jo määrätty jätemaksu ja kiinteistön haltija tekee maksusta muistutuksen säädetyssä määräajassa, määrätty maksu voidaan viranhaltijapäätöksellä poistaa perusmaksun ja aluekeräyspistemaksun osalta kokonaan. Muutoin muutokset jätemaksussa huomioidaan taksan mukaisesti ilmoitusta seuraavan kuukauden alusta lähtien. Jos kiinteistön käyttökeltvottomuudesta esitetään selvitys siten, ettei asia tule käsiteltäväksi maksumuistutuksena, ei asiaa ole tarvetta ratkaista viranhaltijapäätöksellä. Kiinteistön haltijalle ilmoitetaan kirjeitse, ettei kiinteistön ole tarvetta olla kunnallisen jätehuoltojärjestelmän piirissä, eikä sille määrätä jätemaksuja.

Käyttökeltvottomalle kiinteistölle ei määrätä enää jätemaksuja sen jälkeen, kun riittävät selvitykset kiinteistön kunnosta on toimitettu jätehuoltoviranomaiselle. On kuitenkin otettava huomioon, että jos kiinteistön tilanne muuttuu niin, että se voidaan ottaa uudelleen asuin- tai vapaa-ajan käyttöön, on jätehuolto järjestettävä kiinteistölle ja maksut määräytyvät taksan mukaisesti. Samoin kiinteistön haltijalla on jätelain mukainen vastuu huolehtia sellaisista jätteistä, joita kiinteistöllä syntyy muussa kuin asumisessa. Näin ollen esimerkiksi rakennus- ja purkujätteistä ja niiden kustannuksista on huolehdittava kiinteistöllä jätelain mukaisesti.

28.11.2019

Kun kiinteistön jätehuolto on järjestetty kiinteistökohtaisella jäteastialla, on lähtökohtana, että jäteastia on koko ajan säännöllisessä tyhjennyksessä. Jäteastiatyhjennykset voidaan kuitenkin keskeyttää jätehuoltomääräysten 28 §:n mukaisesti määräajaksi käyttämättömällä asuinkiinteistöllä taikka kunnallisen hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöillä. Näin saadaan joustoa tilanteeseen, jossa asuinkiinteistö on jonkin ajanjakson ajan täysin käyttämätön eikä oman jäteastian tyhjennyksiä tarvita.

Korkeintaan kuuden kuukauden keskeytykset voidaan tehdä kunnallisen jäteyhtiön toimesta jätehuoltomääräysten mukaisesti. Tätä pidemmät, mutta kuitenkin korkeintaan vuoden kestävät keskeytykset astuvat voimaan ilmoituksella jätehuoltoviranomaiselle, kun keskeytyksen peruste on luotettavasti selvitetty. Jos keskeytystarve on yli vuoden mittainen, asia ratkaistaan viranhaltijapäätöksellä. Tällöin kiinteistön haltijan on esitettävä todisteellinen selvitys kiinteistön käytön esteistä.

Jäteastian tyhjennykset keskeytetään viranhaltijapäätöksellä 1-5 vuoden määräajaksi kerrallaan. Määräajat pidetään yhtenäisinä jätemaksun kohtuullistamis päätöksissä käytettävien määräaikojen kanssa. Keskeytyksen määräajan jälkeen tyhjennykset jatkuvat automaattisesti aiemman tyhjennysrytmin mukaisina. Jos kiinteistöllä ei asuta vakituisesti, tyhjennykset jatkuvat vapaa-ajan asunnolta edellytettävän tyhjennysmäärän ja -rytmin mukaisesti. Jätehuoltoviranomainen voi evätä keskeytyksen, jos kiinteistön käytön esteille ei ole luotettavasti selvitettyjä perusteita.

Jätekimpoissa, joissa käyttäjinä on useita vakituisia asuinkiinteistöjä, yksittäisen kiinteistön jätehuollon keskeytys hoidetaan kimpan sisällä sopimalla osakkaiden maksuosuuksien muutoksesta. Jos kyseessä on kuitenkin kimppa, jonka osakkaana on vain yksi vakituinen asuinkiinteistö ja loput osakkaat ovat kesäisin käytettäviä vapaa-ajan kiinteistöjä, voidaan kimpan jäteastian tyhjennykset keskeyttää talviaikana samoin perustein kuin kiinteistökohtaisen jäteastian tyhjennykset. Muutoin kimppojen jäteastian tyhjennyksiä ei voida keskeyttää pelkästään ilmoituksen perusteella. Kimppalle voidaan kuitenkin hakemuksesta myöntää keskeytys jäteastian tyhjennyksiin. Tällöin edellytyksenä on, että jokainen kimpan osakas selvittää osaltaan kiinteistönsä määräaikaisen käyttämättömyyden.

Jätehuoltomääräysten mukaan myös vapaa-ajan asunnon jäteastian neljästä tyhjennyksestä on mahdollista keskeyttää korkeintaan kaksi tyhjennystä, jos kiinteistöllä ei oleskella lainkaan sinä aikana, kun keskeytys on voimassa. Keskeytys on mahdollista tehdä ilmoittamalla asiasta kunnalliseen jäteyhtiöön korkeintaan puoli vuotta ennen toivottua keskeytysajankohtaa.

Jäteastioiden tyhjennysvälit

Jätehuoltomääräysten 27 §:n mukaan kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa olevat jäteastiat on tyhjennettävä säännöllisesti niin, ettei jätteistä aiheudu haittoja. Jos biojäte laitetaan sekajätteen joukkoon, on sekajäteastia tyhjennettävä kesällä vähintään kahden viikon välein ja talvella vähintään neljän viikon välein. Jos biojätteet erilliskerätään tai kompostoidaan, voi sekajätteen tyhjennysväli olla neljä viikkoa ympäri vuoden.

Jos kyseessä on 1-2 henkilön asuinkiinteistö, jolla syntyvä jätemäärä on vähäinen (käytössä 140–240 litran astia), voi sekajäteastian tyhjennysväli olla kahdeksan viikkoa ympäri vuoden, jos biojätteet erilliskerätään tai kompostoidaan asianmukaisesti ympäri vuoden lämpöeristetyssä kompostorissa. Samaten, jos kimppa-astiaa käyttää

28.11.2019

kaksi yhden henkilön taloutta, ja muut edellytykset pidennetylle tyhjennysvälille täyttyvät, voidaan tyhjennysväli muuttaa pidemmäksi vastaavasti kuin yksittäisellä kiinteistöllä.

Pidennetty kahdeksan viikon tyhjennysväli sekajäteastialle voidaan myöntää hakemuksesta sellaisille asuinkiinteistöille, joissa jätemäärä on vähäinen hyötyjätteiden lajittelun johdosta, vaikka talouden koko olisi isompi kuin kaksi henkilöä. Tällöin edellytyksenä on, että kyseessä on korkeintaan viiden henkilön talous, kiinteistöllä on käytössä 140–240 litran sekajäteastia ja biojäte erilliskerätään tai kompostoidaan asianmukaisesti ympäri vuoden lämpöeristetyssä kompostorissa. Poikkeamispäätöksen edellytyksenä on lisäksi se, että kiinteistöllä lajitellaan ja toimitetaan kierrätykseen kaikki hyötyjätteet (paperi, kartonki-, lasi- ja muovipakkaukset sekä metalli), eikä jätteitä käsitellä määräysten vastaisesti esimerkiksi polttamalla. Vastaavasti myös sellaisille kimpoille, joilla täyttyvät edellä mainitut edellytykset, voidaan myöntää pidennetty tyhjennysväli sellaisen kimpan jäteastian tyhjennyksiin, jota käyttää korkeintaan viisi henkilöä.

Tapauksissa, joissa yksittäisen vakituisen asuinkiinteistön kanssa on kimpassa yksi tai useampi kesäkäytössä oleva vapaa-ajan asunto, voi kimppa-astian tyhjennysväli olla suoraan määräysten nojalla kahdeksan viikkoa talviajalla, jos kahdeksan viikon tyhjennysvälin edellytykset täyttyvät vakituisella asuinkiinteistöllä. Jos edellä kuvatun kaltaisen kimpan käytössä on kuitenkin jäteastia, joka on kooltaan suurempi kuin 240 litraa, on pidennetty tyhjennysväli mahdollista myöntää hakemuksesta talviajalle. Tällöin kesäosakkaiden suuren määrän vuoksi voi olla perusteltua, että kimpan käytössä on isompi jäteastia.

Jätehuoltomääräysten mukaan vapaa-ajan kiinteistöjen jäteastia on tyhjennettävä vuoden aikana vähintään neljä kertaa korkeintaan neljän viikon tyhjennysvälin mukaisesti sinä aikana, kun vapaa-ajan kiinteistöä käytetään eniten. Vain kesäaikaan käytettävissä olevien vapaa-ajan kiinteistöjen jäteastian tyhjennykset on ajoitettava kesäajalle (viikot 18-40), muutoin jäteastia on tyhjennettävä tarpeen mukaan. Vapaa-ajan kiinteistölle voidaan kuitenkin myöntää hakemuksesta pidennetty jäteastian tyhjennysväli, jos kiinteistöä käyttää korkeintaan viiden henkilön talous, biojätteet kompostoidaan kiinteistöllä, kaikki hyötyjätteet lajitellaan ja kiinteistöllä syntyvä jätemäärä on vähäinen (käytössä 140-240 litran jäteastia). Edellytyksenä on myös jätteiden käsittely kaikilta osin määräysten mukaisesti. Tällöin jäteastia on tyhjennettävä vähintään kaksi kertaa kahdeksan viikon tyhjennysväliä.

Pidennetyt tyhjennysvälit myönnetään edellä mainittujen edellytysten täyttyessä määräajaksi, lähtökohtana on korkeintaan viiden vuoden määräaika. Näin voidaan tarkastella määräajoin, ovatko kiinteistöjen olosuhteet muuttuneet. Muilta osin jätehuoltomääräysten mukaisista tyhjennysväleistä ei lähtökohtaisesti myönnetä poikkeuksia, jottei jätteistä aiheudu haittoja ja jottei harvat tyhjennysvälit johda jätteiden epäasianmukaiseen käsittelyyn, kun jätteet eivät mahdukaan jäteastiaan. Jäteastian kokoa säätämällä nykyiset jätehuoltomääräysten tyhjennysvälit palvelevat edellä esitellyt poikkeamismahdollisuudet huomioon ottaen riittävästi erilaisten kiinteistöjen tarpeita.

Hyötyjätteiden erilliskeräys

Jätehuoltomääräysten 15 §:ssä on säädetty hyötyjätteiden erilliskeräysveloitteet asuinkiinteistöille. Biojäte ja kartonkipakkaukset on erilliskerättävä kiinteistöillä,

28.11.2019

joilla on vähintään viisi asuinhuoneistoa. Muovi- ja lasipakkaukset sekä metalli on lajiteltava ja erilliskerättävä kiinteistökohtaisiin jäteastioihin, kun asuinhuoneistoja on kiinteistöllä vähintään 10.

Hyötyjätteiden erilliskeräysvelvoitteet edellyttävät asuinkiinteistöillä uusien jäteastioiden sijoittamista kiinteistöjen keräyspaikkoihin. Paikoin voi olla tarvetta jätekatosten uusimiseen, sillä määräysten 32 §:n mukaan taajamien keräyspaikat, joita käytää vähintään viisi asuinhuoneistoa tai joissa on yli kolme käsin siirrettävää jäteastiaa, tulee sijoittaa jätekatokseen tai jäteastiasuojaan.

Katosten mahduttaminen tonteille voi olla haasteellista tiheästi rakennetuilla alueilla. Hyötyjätteiden keräysvelvoitteista poikkeaminen on lähtökohtaisesti mahdollista silloin, jos kiinteistöllä ei ole piha-alueen ahtauden vuoksi tai muutoin pihan järjestyshin liittyvien syiden vuoksi toteutettavissa keräyspaikkaa, josta jäteauto voi käydä noutamassa jätteet.

Jos hyötyjätteiden erilliskeräys ei ole järjestettävissä kiinteistölle tai sen järjestämiseen tarvitaan lisää aikaa, taloyhtiön on haettava poikkeamista jätehuoltomääräyksistä jätelautakunnalta. Hakemuksessa on selvitettävä, miksi keräys ei ole järjestettävissä kiinteistöllä jätehuoltomääräysten mukaisesti, ja esitettävä lähtökohtaisesti kiinteistön tilanne asemapiirustuksin tai valokuvin. Poikkeaminen erilliskeräysvelvoitteista myönnetään määräajaksi, jotta kiinteistön olosuhteet tulevat määräajoin uudelleen tarkasteluun.

Jätteenkuljetusalueiden muutokset

Sekajätteen kiinteistöittäinen kuljetusalue

Jätelautakunta on hyväksynyt sekajätteelle kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen alueen. Tällä alueella jätteiden keräys- ja kuljetusolosuhteet ovat tavanomaiset ja jäteauto liikennöi säännöllisesti niin, että kiinteistöjen sekajätteen jätehuolto voidaan järjestää aina kiinteistölle sijoitetulla jäteastialla. Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetuksen alueeseen kuuluvat kaikki kuntien ylläpitämät taajamien kadut ja valtion ylläpitämät maantiet (ns. yleiset tiet). Lisäksi siihen kuuluvat jätelautakunnan päättämät hyväkuntoiset yksityistiet tietyin rajauksin. Jos jäteastia poiketaan tyhjentämään tämän alueen ulkopuolelle, määräytyy hankalammista kuljetusolosuhteista reittipoikkeamamaksu.

Palvelupäällikkö päättää sekajätteen kuljetusalueeseen tehtävistä vähäisistä muutoksista. Vähäisillä muutoksilla tarkoitetaan yksittäisiä teitä tai korkeintaan muutama yksityistien muodostamia kokonaisuuksia. Kuljetusalueen täydentämiselle voi tulla tarvetta esimerkiksi tiekunnan aloitteesta, kun tietä on parannettu. Toisaalta myös kunnalliselta jäteyhtiöltä voi tulla hakemus, jossa pyydetään hyväkuntoisen tien lisäämistä alueeseen tai huonokuntoiseksi todetun tien poistamista alueesta.

Palvelupäällikön päätöksellä sekajätteen kiinteistöittäiseen kuljetusalueeseen voidaan lisätä yksityisteitä, jotka täyttävät seuraavat liittämisen edellytykset:

- tien varrella on riittävästi vakituista asumista tai tiivistä loma-asumista;
- tien kunto ja kunnossapito ovat hyvällä tasolla ympäri vuoden;
- tie kantaa jäteauton ympäri vuoden;
- tie on riittävän leveä tai vastaantuleville ajoneuvoilla on riittävät ohituspaikat;
- tie on profiililtaan jätteenkuljetuksiin sopiva (ei mittavia korkeuseroja tms.);

28.11.2019

- tie on läpiajettava tai jäteautolle on riittävän laaja ja kantava kääntöpaikka.

Ennen yksityistien liittämistä sekajätteen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetusalueeseen tiekunnalta pyydetään suostumus liittämiselle.

Jätteenkuljetusalueeseen kuuluva tie voidaan poistaa alueesta, jos tulee esille, ettei se enää täytä niitä kriteerejä, jotka kuljetusalueelle on asetettu. Erityisesti sellaiset tiet, joilla jäteauto ei voi turvallisesti liikkua tien huonon kunnan tai puutteellisen kunnossapidon vuoksi, on tärkeää poistaa alueesta. Tiekuntaa kuullaan ennen päätöksen tekemistä.

Hyötyjätteiden kiinteistöittäinen kuljetusalue

Jätelautakunta on hyväksymässä kiinteistöittäisen kuljetusalueen hyötyjätteille. Tällä alueella kiinteistöt voivat ottaa tyhjennykseen jäteastian biojätteelle, kartonki-, muovi- ja lasipakkauksille sekä metallille. Hyötyjätteiden kuljetusalueeseen kuuluvat asemakaavoitetuissa taajamissa kaikki kuntien ylläpitämät kadut ja keskeiset yksityistiet sekä taajamien väliset keskeiset tieyhteydet. Lisäksi kuljetusalueeseen kuuluvat keskeisillä reiteillä sijaitsevat muut taajamat sekä tiiviisti rakennetut loma-asuntoalueet.

Palvelupäällikkö päättää hyötyjätteiden kuljetusalueeseen tehtävistä vähäisistä muutoksista. Vähäisillä muutoksilla tarkoitetaan yksittäisiä teitä tai korkeintaan muutaman tien muodostamia kokonaisuuksia. Kuljetusalueen täydentämiselle voi tulla tarvetta esimerkiksi silloin, kun asuinrakentaminen laajenee tai täydentyy jollakin alueella.

Palvelupäällikön päätöksellä hyötyjätteiden kiinteistöittäiseen kuljetusalueeseen voidaan lisätä teitä, jotka täyttävät seuraavat liittämisen edellytykset:

- tien varrella on taajan rakennettua vakituista asumista tai tiivistä loma-asumista;
- tielle ei tule merkittävää poikkeamaa jätelautakunnan hyväksymältä hyötyjätteiden kuljetusalueelta;
- tien kunto ja kunnossapito ovat hyvällä tasolla ympäri vuoden;
- tie kantaa jäteauton ympäri vuoden;
- tie on riittävän leveä tai vastaantuleville ajoneuvoilla on riittävät ohituspaikat;
- tie on profiililtaan jätteenkuljetuksiin sopiva (ei mittavia korkeuseroja tms.);
- tie on läpiajettava tai jäteautolle on riittävän laaja ja kantava kääntöpaikka.

Ennen yksityistien liittämistä hyötyjätteiden kiinteistöittäiseen jätteenkuljetusalueeseen tiekunnalta pyydetään suostumus liittämiselle. Tiekuntaa kuullaan myös silloin, jos tie on tarvetta poistaa hyötyjätteiden kuljetusalueesta. Poistolle voi tulla tarvetta, jos tie ei enää täytä niitä kriteerejä, jotka kuljetusalueelle on asetettu.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuolto

Jätehuoltomääräysten 39 ja 40 §:ssä on säädetty saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuollosta. Määräyksissä edellytetään, että saostussäiliöt ja pienpuhdistamojen lietteetilat on tyhjennettävä vähintään kerran vuodessa. Jos kyseessä on 1-2 henkilön vakituinen asuinkiinteistö tai vapaa-ajan kiinteistö, tyhjennykset on tehtävä vähintään kahden vuoden välein. Umpisäiliöt on tyhjennettävä tarvittaessa. Myös saostussäiliön tyhjentäminen tarpeen mukaan on mahdollista, kun kiinteistöllä on käytössään

28.11.2019

kuivakäymälä taikka erotteleva kuivakäymälä, ja saostussäilöön tai vastaavaan ohjataan vain harmaat jätevedet ja virtsa.

Koska jätehuoltomääräyksissä on nykyään otettu huomioon eri kiinteistöillä syntyvät erilaiset jätevesilietemäärät, ei määräysten mukaisista tyhjennysvälivelvoitteista myönnetä lähtökohtaisesti poikkeuksia. Sellaisessa tilanteessa, jossa kiinteistö on kokonaan käyttämätön ja jätevesilietteitä ei synny, ei tyhjennyksiäkään tarvita. Poikkeamista ei ole tarvetta hakea, vaan pelkkä ilmoitus jätehuoltoviranomaiselle tai kunnalliselle jäteyhtiölle asiasta riittää.

Jätevesilietteiden tyhjennykset hoitaa yksityiset kuljetusrittäjät, jotka kuljettavat lietteet kunnallisille jätevedenpuhdistamoille. Vaihtoehtoisesti on mahdollista lietteiden omatoiminen käsittely kiinteistöllä jätehuoltomääräyksissä säädetyin edellytyksin. Omatoiminen käsittely on jätehuoltomääräysten mukaisesti sallittua, jos liete käsitellään kalkkistabiloimalla, termofiilisellä stabiloinnilla tai muulla Ruokaviraston hyväksymällä tavalla. Lietettä saa levittää vain lannoitustarkoituksessa viljelyksessä olevalle, omassa hallinnassa olevalle pellolle haja-asutusalueilla. Pohjavesialueille lietettä ei saa kuitenkaan levittää.

Jätevesilietteiden omatoimisesta käsittelystä on tehtävä jätehuoltoviranomaiselle ilmoitus. Ilmoituksen pohjalta jätehuoltoviranomainen tarkistaa, hygienisoidaanko jätevesiliete ennen peltolevitystä asianmukaisesti ja levitetäänkö liete sopivalla kalustolla sellaiselle kiinteistön haltijan hallinnasta tai käytössä olevalle pellolle, joka on viljelykäytössä. Viljelykäytön on oltava jätevesilietteiden levitykselle sopivaa ja peltopinta-alaa on oltava riittävästi. Ilmoitukset käydään läpi yhteistyössä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa. Tämän jälkeen jätehuoltoviranomainen ilmoittaa kirjeitse kiinteistön haltijalle, onko käsittely määräysten mukaista ja hyväksytäänkö ilmoitus. Muutoksenhakukelpoista viranhaltijapäätöstä ei tässä vaiheessa tehdä, mutta kiinteistön haltijalle annetaan mahdollisuus tehdä poikkeamishakemus jätehuoltomääräyksistä, jolloin asia otetaan ratkaistavaksi päätöksellä.

Lähtökohtaisesti määräysten mukaisista velvoitteista lietteiden tyhjentämiseen ja omatoimiseen käsittelyyn liittyen ei myönnetä poikkeamia, sillä lietteiden jätehuollon järjestäminen määräysten vastaisesti voi aiheuttaa ympäristöön haittoja. Jos kuitenkin kiinteistön haltija voi osoittaa, että jätehuollon asianmukaisuudesta ja ympäristöhaittojen ehkäisemisestä voidaan huolehtia kiinteistöllä jätevesilietteitä tyhjentäessä, käsiteltäessä ja levitettäessä sellaisella tavalla, jota ei ole otettu määräyksissä huomioon, on poikkeaminen mahdollista myöntää.

Muu poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä

Viranhaltijan ratkaisuvaltaan kuuluu poikkeamisen myöntäminen jätehuoltomääräyksistä myös silloin, kun poikkeaminen koskee jätteiden omatoimista käsittelyä, jäteastioita, keräyspaikkaa tai usean kiinteistön yhteisen jäteastian käyttöä.

Koska jätehuoltomääräysten noudattamisella varmistetaan, että jätehuolto on toimivaa, eikä siitä aiheudu haittaa terveydelle tai ympäristölle, on määräyksistä poik-

28.11.2019

keamiselle vain harvoin perusteita. Jos kuitenkin kiinteistön haltija osoittaa, että poikkeaminen on tarpeen jätehuollon tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi kiinteistöllä esimerkiksi sen erityisolosuhteiden vuoksi, ja voidaan arvioida, ettei poikkeaminen aiheuta haittaa kunnalliselle jätehuoltojärjestelmälle, terveydelle tai ympäristölle taikka vaaranna jätteenkuljettajan, palvelun käyttäjän tai muiden henkilöiden turvallisuutta, voidaan erityisen syyn katsoa olevan olemassa. Poikkeaminen määräyksistä myönnetään lähtökohtaisesti määräajaksi.

Päätösten tiedoksianto ja muutoksenhaku

Savo-Pielisen jätelautakunnan palvelupäällikön päätökset toimitetaan asianosaisille sähköpostitse, jos asianosainen on antanut suostumuksen sähköiseen tiedoksiantoon. Muutoin päätökset toimitetaan postitse. Päätöksiin haetaan muutosta jätelain 137 §:n mukaisesti valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Palvelupäällikön päätökset samoin kuin hallinto-oikeuden päätökset valitusten johdosta annetaan tiedoksi jätelautakunnalle kokousten yhteydessä. Koska toimivalta jätelain mukaisissa asioissa on siirretty palvelupäällikölle jätelain nojalla, ei lautakunnalla ole kuntalain mukaista otto-oikeutta viranhaltijapäätöksiin. Päätökset tehdään kuitenkin jätelautakunnassa käsiteltyjen ratkaisulinjojen mukaisesti ja linjaukset tuodaan tarvittaessa jätelautakunnan tarkistettaviksi.

Vaikutusten arviointi

-

Esitys

Jätelautakunta hyväksyy edellä esille tuodut periaatteet sille, millaisia ratkaisulinjoja viranhaltijan ratkaisuisissa noudatetaan.

Valmistelija

Saija Pöntinen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5066

Päätösehdotus

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen

Lautakunta hyväksyy palvelupäällikön esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

